

3. konference v Ostravě:

Vláda musí vytvořit transparentní, stabilní a motivační prostředí pro podporu VaVal

Téměř pět desítek zástupců byznysu, akademické, výzkumné a státní sféry zjišťovalo při diskusi hloubku chronických problémů v oblasti podpory výzkumu, vývoje a inovací.

Již několik let klesají výdaje tuzemských podniků na výzkum, vývoj a inovace. Podíl inovujících se podniků dosahuje sotva čtvrtiny (23%) a inovované produkty představují ani ne šestinu (13%). Stále není systémově a efektivně nastavena spolupráce průmyslu a vysokých škol. Současný daňový systém nestimuluje dostatečně inovativnost podniků a vzdělávací systém, který je do značné míry odtržený od praxe a požadavků trhu práce a není dostatečně kvalitní, aby generoval vědce. I nadále přetrvávají spory mezi představiteli základního výzkumu v podobě Akademie věd ČR a aplikovaným

Jiří Drahoš, předseda Akademie věd ČR

Ivo Vondrák, rektor VŠB - TU Ostrava

výzkumem. Zemi dosud chybí dlouhodobá strategie podpory konkurenceschopnosti, která by jasně definovala potřeby průmyslu a vytvořila by k tomu podmínky. Takto by se dala shrnout některá rizika, která provázejí současný vývoj naší ekonomiky, a o nichž v polovině května debatovalo na akademické půdě Vysoké školy báňské - Technické univerzity Ostrava (VŠB - TU Ostrava) několik desítek zástupců byznysu, výzkumných organizací a státní správy a osmi vysokých škol zejména technického a ekonomického zaměření. Přítomen byl i Jiří Drahoš, předseda Akademie věd ČR. Již v pořadí třetí konferenci o spolupráci univerzit s průmyslem uspořádalo regionální zastoupení Svazu průmyslu a dopravy ČR v Ostravě, Rada vysokých škol a VŠB - TU Ostrava. Zaměřena byla, jak tomu napovídá letošní motto

Podpora konkurenceschopnosti ČR, právě na ni. Pozorně bylo proto nasloucháno vystoupení Michala Minčeva, ředitele odboru mezinárodní konkurenceschopnosti Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, který představil kontury chystané Strategie konkurenceschopnosti ČR. Naznačil snahu řešit řadu přetrvávajících problémů, které podporu výzkumu, vývoje a inovací (VaVal) provázejí a brzdí. To, co ministerstvo ve své strategii navrhuje, je zejména institucionální reforma inovačního systému a vytvoření prostředí pro excelentní výzkum a vývoj. „Dosavadní pokusy o zefektivnění institucionálního systému podpory inovací a excelentního výzkumu a vývoje nevedly k významnému zlepšení. Je proto třeba vytvořit silnou centrální autoritu

Michal Minčev, ředitel odboru mezinárodní konkurenceschopnosti Ministerstva průmyslu a obchodu ČR

Jiří Cienciala, generální ředitel Třineckých železáren a viceprezident SP ČR

připravenou rozhodovat, stanovovat priority pro zacílení podpory VaVaI, koordinovat dialog a tvorbu politik a realizaci nástrojů, které by zahrnovaly celý inovační systém," řekl ředitel Michal Minčev.

Vyjádřil názor, že je potřeba stimulovat omezenou poptávku po inovacích v domácím podnikovém sektoru. Zmínil i nutnost zaměřit se na spolupráci a transfer znalostí mezi podnikovým a akademickým sektorem.

Na konferenci vystoupil také Jiří Drahoš, který připomenul řadu let probíhající diskuse o tom, co je základní a co aplikovaný výzkum. Upozornil na studie poukazující, že „toto dělení je umělé a má nejasné hranice“. Podle šéfa Akademie věd ČR není jiná cesta, než vzájemná symbióza základního a aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací a zdůraznil, že akademie má zájem spolupracovat s aplikační sférou. Pro koordinaci těchto snah má AV ČR Radu pro spolupráci s podnikatelskou aplikační sférou, jejímž hlavním úkolem je podporovat akademická pracoviště při transferu poznatků do aplikační sféry. Poznamenal, že vloni bylo realizováno cca 200 projektů s důrazem na bezprostřední využití.

Co chce průmysl

Nehledě na určité signály ochoty k užší spolupráci ze strany nejvyššího představitele Akademie věd byla konference svědkem spíše slovních přestřelek a války argumentů ohledně šíře a kvality základního výzkumu a hodnotících kritérií a na druhé straně účelnosti aplikovaného výzkumu. „Aplikovaný výzkum v České republice musí dostat silnější mandát,“ uvedl v této souvislosti Pavel Juříček, viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR. Současně vyzval Jiřího Drahoše k jednání o sporných otázkách s tím, že konkurenceschopnost ekonomiky se neobejde bez společného pohledu teorie a praxe. Pozitivní příklady tu jsou.

Jiří Cienciala, viceprezident SP ČR a generální ředitel Třineckých železáren k tomu poznamenal, že „nejlepší cestou k efektivní spolupráci mezi aplikační a výzkumnou sférou je společný kapitál“. Jako dobrou zkušenost uvedl desetiprocentní podíl VŠB – TU Ostrava ve výzkumném ústavu Třineckých železáren.

Otakar Fojt, Britská ambasáda

Zástupci Svazu pak připomněli, že řada návrhů MPO a tezí, které na konferenci zazněly, jsou obsaženy ve strategickém dokumentu Svazu Agenda 2010 – 10 priorit pro budoucnost ČR. Řada podnětů padla již v rámci předloňské první konference, nebyly však ve valné většině naplněny, a také v roce 2010. Při vyhodnocení loňských návrhů se účastníci konference

Petr Jonák, ředitel korporátní komunikace AWT, a.s., Pavel Juříček, předseda představenstva Brano Group a.s. viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR

shodli na tom, že míra jejich uskutečnění se pohybuje mezi 10 a 30 %.

Účastníci konference se shodli na závěru, že pro posílení konkurenceschopnosti země by vláda měla zajistit vytvoření transparentního, stabilního a motivačního prostředí pro podporu výzkumu, vývoje a inovací. Měla by také zvýhodnit přímými a i nepřímými nástroji spolupráci podnikové sféry a všech výzkumných organizací.

Petr Holica
Regionální manažer
pro Moravskoslezský kraj
pholica@sprc.cz

foto Hana Martiníková

Co vás může zajímat

Na webové adrese MŠMT je k dispozici Mezinárodní audit výzkumu, vývoje a inovací v ČR a implementace jeho výsledků do strategických dokumentů z dubna 2011: Najdete zde i loňskou první průběžnou zprávu z auditu systému s řadou dalších dokumentů a posudků, komentářů a příspěvků: www.msmt.cz/strukturalni-fondy/ipn-pro-oblast-terciarniho-vzdelavani-vyzkumu-a-vyvoje/mezinarodni-audit-vedy-vyzkumu-a-inovaci/soubory-ke-stazeni